

Sveučilište u Zagrebu

Temeljem Pravilnika o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu, članak 31., i Strategije e-učenja Sveučilišta u Zagrebu, Senat Sveučilišta u Zagrebu na 3. sjednici u 341. akademskoj godini (2009./2010.) održanoj 17. studenoga 2009. donio je

**ODLUKU O OBLICIMA SVEUČILIŠNE NASTAVE
PREMA RAZINI PRIMJENE TEHNOLOGIJA E-UČENJA**

Povjerenstvo za e-učenje Sveučilišta u Zagrebu
LISTOPAD 2009.

UVOD

Donošenjem Strategije e-učenja, Sveučilište u Zagrebu započelo je 2007. sustavnu implementaciju e-učenja, odnosno primjenu informacijskih i komunikacijskih tehnologija u učenju i podučavanju na svim razinama sveučilišnoga obrazovanja.

E-učenje pozicionirano je kao sastavni i integralni dio procesa sveučilišnoga obrazovanja. Svakoj sastavnici Sveučilišta ostavljen je izbor da odredi i definira onaj oblik e-učenja koji je primjeren njezinom području obrazovanja, određenom studiju i kolegiju te da odabere tempo implementacije u skladu s mogućnostima ustanove i spremnosti nastavnika. Uvođenje e-učenja na razini ustanove dugotrajan je i složen proces koji se obično provodi u fazama, a cilj je ovoga dokumenta omogućiti lakše prepoznavanje faze, odnosno razine implementacije e-učenja.

OBLICI NASTAVE

Klasificiramo li oblike učenja prema načinu i intenzitetu korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija (dalje u tekstu: ICT), obično govorimo o četiri temeljna oblika:

1. klasična nastava (učionička, licem u lice)
2. nastava podržana ICT-om
3. mješovita (hibridna) nastava (kombinacija klasične nastave i nastave podržane ICT-om)
4. *online* nastava (učenje i poučavanje u potpunosti se odvijaju uz pomoć ICT-a)

Na Sveučilištu u Zagrebu primjenjuje se, u pravilu, mješoviti oblik e-učenja. Takav se pristup temelji na kombinaciji klasičnih oblika nastave (licem u lice u učionici) s nastavom koja se odvija u virtualnom okruženju za učenje i poučavanje, odnosno uz korištenje tehnologija e-učenja i na način da studenti dio svojih obrazovnih obaveza izvršavaju putem Interneta, weba i računala.

Ovim dokumentom predlaže se razlikovanje tri razine primjene tehnologija e-učenja u sveučilišnoj nastavi. Razina se određuje svrhom, opsegom i načinom primjene informacijsko-komunikacijske tehnologije u nastavi.

Razine 1-3 odnose se na kolegije u kojima se primjenjuje mješoviti oblik e-učenja. Pri tome više razine podrazumijevaju uključenost elemenata utvrđenih za niže razine.

RAZINE PRIMJENE E-UČENJA U NASTAVI

<i>Razina</i>	<i>Opis razine / cilj primjene tehnologije</i>	<i>Način i svrha korištenja tehnologije</i>	<i>Tipične tehnologije koje se upotrebljavaju</i>
Razina 1	osigurati pristup informacijama o kolegiju, omogućiti korištenje odabranog nastavnog materijala i olakšati komunikaciju sa studentima	<ul style="list-style-type: none"> ▫ objava informacija o kolegiju ▫ objava ishoda učenja ▫ objava plana i programa rada ▫ objava literature ▫ objava odabranog nastavnog materijala u izvornom obliku ▫ komuniciranje nastavnika sa studentima e-mailom ▫ otvoren opći forum za diskusiju 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ web kolegija ▫ e-mail ▫ sustav za e-učenje ▫ forum
Razina 2	olakšati usvajanje znanja integracijom sustava za e-učenje s klasičnom nastavom	<ul style="list-style-type: none"> ▫ odabrani nastavni materijal organiziran prema nastavnim cjelinama (predavanja, seminari, vježbe) dostupan putem sustava za e-učenje ▫ otvoreni forumi: forum s vijestima, forumi vezani uz nastavne cjeline, diskusije studenata ▫ dostupnost kalendara događanja u kolegiju (kolokviji, predavanja, ispiti, zadaće) ▫ objava obavijesti vezanih uz kolegij (opće obavijesti, rezultati kolokvija, zadaća...) ▫ samoprovjere/provjere znanja po pojedinim nastavnim cjelinama ▫ mogućnost predaje zadaća i ocjenjivanje putem sustava za e-učenje ▫ izrada pojmovnika/rječnika ▫ mogućnost održavanja predavanja putem Interneta u realnom vremenu ▫ dopuna nastavnog materijala korištenjem audio- i videozapisa ▫ administracija vezana uz studente (ocjene/bodovi, prisutnost na nastavi...) 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ sustav za e-učenje ▫ videokonferencije ▫ webinar ▫ e-portfolio sustav

Razina 3	načiniti pomak u obrazovnom procesu od modela koji je usmjeren na prijenos znanja nastavnika prema modelu usmjerenom na studenta i na razvoj i stjecanje njegovih vlastitih kompetencija	<ul style="list-style-type: none"> ▫ sav nastavni materijal organiziran prema nastavnim cjelinama i dostupan putem sustava za e-učenje ▫ organizacija kolegija na način koji omogućava individualizaciju nastavnog procesa ▫ oblikovanje okružja u kome studenti preuzimaju aktivnu ulogu i odgovornost za postizanje ishoda obrazovanja ▫ organizacija kolegija na način koji omogućava ugradnju mehanizama koji potiču razvoj temeljnih kompetencija ▫ oblikovanje okružja koje potiče razvoj stavova i vrijednosti kao integrativnog dijela kompetencija ▫ oblikovanje okružja u kome se potiče razvoj kreativnosti ▫ bodovanje svih relevantnih studentskih online aktivnosti (diskusije, pristup materijalu, provjere znanja...) ▫ predavanje i ocjenjivanje zadaća, seminara, testova putem sustava za e-učenje ▫ administracija vezana uz studente (ocjene/bodovi, prisutnost na nastavi...) 	<ul style="list-style-type: none"> ▫ sustav za e-učenje ▫ videokonferencije ▫ webinar ▫ e-portfolio sustav ▫ drugi web 2.0 alati
-----------------	--	--	---

Literatura:

[1], Pravilnik o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu (2008.). Preuzeto 14.10.2009. s

http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/dokumenti/novosti2008/PRAVILNIK_O_STUDIRANJU_kona_na_LEKTORIRANA_verzija_PDF.pdf

[1] Sveučilište u Zagrebu Strategija e-učenja 2007.-2010. (2007.). Preuzeto 17. 6.2008. s

http://www.unizg.hr/fileadmin/rektorat/dokumenti/eucenje_strategija/Sveuciliste_u_Zagrebu_Strategija_e_ucenja_Senat_v1.pdf

[2] Preporuke za izradu obrazovnih materijala za e-učenje. Preuzeto 16. 9.2009. s

http://www.uniri.hr/hr/propisi_i_dokumenti/Preporuke_e-ucenje_2009_UNIRI.pdf

[4] Hoić-Božić, N. (2005.), E-learning. AHyCo portal. Preuzeto 16.9.2009. s

<http://ahyco.ffri.hr/portal/Glavna.aspx?IDClanka=18&IDKategorije=1>

[5] Strategija e-učenja Fakulteta organizacije i informatike (2008.). Preuzeto 16.9.2009.

http://dlib.foi.hr/bitstream/handle/10439/44/strategija_eUcenje.pdf?sequence=1